

יום שלישי י"ז טבת תשע"ט
25 דצמבר, 2018

לכבוד ;

מועצת הרשות הממשלתית למים ולביוב
באמצעות מייל: council@water.gov.il

הנדון : התייחסות מרכז המועצות האזוריות לשימוע ציבורי - ייקור תעריפי השפד"ן

מענה לפרסום טיוטת כללי המים (תעריפי מים המסופקים מאת מקורות)
(תיקון מס' 3), התשע"ט – 2018

נכבדי שלום רב,

כידוע לכם, חקלאות רבה באזור הדרום מתבססת ונהנית ממימי מפעל השפד"ן – פרויקט לאומי מוצלח מן המעלה הראשונה. מים איכותיים אלו, שזכו גם להגנה תעריפית ראויה ומדויקת אפשרו קיומה ושגשוגה של חקלאות ייצוא ושוק מקומי מובחרת המהווה גאווה לאומית אמתית. באזורי השפד"ן נכללים אזורי פריפריה נרחבים כמו גם אזור עוטף עזה – קו חזית לאומית על כל המשתמע מכך. מדינת ישראל השכילה לאורך השנים לתמוך באזורים אלו ולסייע בדרכים שונות ובכללן תעריף מי השפד"ן שהיה ועודנו תעריף מים שפוי וראוי בעידן של תעריפי מים גבוהים.

וכך, ללא הסכמה וללא הודעה מוקדמת, בחרה מועצת רשות המים לפרסם 'מהיום למחר' שינוי דרמטי בתעריף השפד"ן תוך פגיעה מיידית ובלתי אפשרית בחקלאי הדרום. איננו יכולים לקבל התנהלות זו, קל וחומר שזו אינה הפעם הראשונה כי אנו פונים לרשות על שאינה מבצעת הליך מקדים עם בעלי העניין!

מרכז המועצות האזוריות בישראל המייצג 54 מועצות אזוריות מתנגד בכל תוקף לייקור תעריפי השפד"ן!

הדרגתיות:

כבר בכותרת השימוע נכתב כי ההתייקרות הינה הדרגתית. בחינת הנתונים מצגיגה תמונה אחרת. מדובר בהתייקרות של 35% בתוך שלוש שנים והתייקרות מיידית של 16% החל ממחר בבוקר (תחילת 2019)! האם זהו הכרח המציאות שהממשלה תעלה תשומת ייצור, שתעריפה נמצא **בשליטתה המלאה**, בשיעורים קיצוניים שכאלה?

עלות מי השפד"ן:

בדברי ההסבר לטיטות הכללים שפורסמה כותבת רשות המים כי "עלות אספקת השירות הנאמדת כיום ב-1.5 ₪ למ"ק". מעלות זו יש להפחית את העלות האלטרנטיבית של הזרמת המים לנחלים ולים!

עצם הפניית המים לחקלאות, המהווה פתרון קצה למים המזוהמים ע"י הצרכנות הביתית, חוסכת עלויות נוספות של טיהור המים לרמה שנדרשת עבור הזרמתם לנחלים. כך עושה רשות המים עצמה בבואה לקבוע את תעריפי מי הקולחים האחרים בה היא מפחיתה עלות אלטרנטיבית של כ-0.3 ₪/מ"ק.

זאת ועוד, רשות המים טוענת כי בהשוואה לתעריפי קולחים אחרים המסופקים ע"י חברת מקורות, תעריף השפד"ן נמוך. זהו המקום לתקן גם עוול זה ולהוזיל גם תעריפי הקולחים המסופקים ע"י חברת מקורות כפי שכבר נטען בעבר ע"י התאחדות חקלאי ישראל¹. ע"פ החישובים והנתונים שהוצגו, תעריף מי הקולחים להשקיה בלתי מוגבלת צריך לעמוד על 1 ₪/מ"ק ולהשקיה מוגבלת על 0.85 ₪/מ"ק, ולא על התעריפים הקבועים כיום.

¹ התייחסות התאחדות חקלאי ישראל לשימוע תעריפים – נובמבר 2016

לשמחת כולנו, עלויות אספקת מי הקולחים, ובכללם מי השפד"ן נמוכות משמעותית מעלויות אספקת המים השפירים. מי הקולחים הינם משאב-מטרד אשר לא כרוך בעלויות הפקה גבוהות ועלויות אספקתו גם הן סבירות ובכך מהווה אלטרנטיבה איכותית וזולה לחקלאות ופתרון קצה לזיהום הנוצר מן השימושים הביתיים.

אל לנו להעמיס עלויות מיותרות על מים אלו ויש לדאוג לשמירה על תעריפם הנמוך!

בנוסף לאמור מעלה, מי השפד"ן אינם מים באמינות אספקה מלאה. רק בשנה החולפת ידענו קיצוץ עמוק בהקצאות השפד"ן כמו גם קיצוץ קבוע בכל השנים האחרונות. גם על מרכיב זה להיות משוקף בקביעת תעריף המים לצרכנים.

תיקון 27:

הפסקה השנייה בדברי ההסבר לטיטת הכללים בנידון קובעת כי עדכון תעריפי השפד"ן נדרש בעקבות שינוי סעיף 112 לחוק, **במסגרת תיקון 27 לחוק המים.**

עובדה זו תמוחה ביותר היות ובדיונים שנערכו לגבי תיקון 27 לחוק המים דובר רבות על מי הקולחים בכלל ומי השפד"ן בפרט ובכל הפעמים הללו הובהר ע"י גורמי שלטון רבים כי מים אלו אינם חלק מהדיון בסוגיית תיקון 27. בפרוטוקולי הדיונים שנערכו בכנסת² ניתן למצוא אמירות ברורות של מוביל החקיקה, ח"כ דוד אמסלם, ח"כ ועקנין ונוספים המבהירים נקודה זו. בפרוטוקולים אלו ניתן גם למצוא אישור לכך מפי מי שהיה אז סגן הממונה על התקציבים באוצר וכיום מנכ"ל משרד התשתיות – מר אודי אדירי שאמר: "זה לא חלק מהמהלך".

הסכמות, השקעות עתידיות ופיצויים:

נציגי החקלאים וצרכני השפד"ן, ובכללם מרכז המועצות האזוריות, יודעים לנהל מו"מ ולהגיע להסכמות עם הממשלה.

אין לבצע ייקור של תעריפי השפד"ן שלא בצורה מוסכמת עם נציגים אלו!

יתכן כי רשות המים רואה רק את טובת משק המים לעיניה אך ראוי שתזכור כי היא חלק ממארג ממשלתי שלם אשר צריך לדאוג לטובת משק המים וכן לטובת אינטרסים לאומיים חשובים נוספים.

- קביעת התעריף תעשה בצורה מבוססת ושקופה ותגלם בתוכה גם את העלות הנחסכת למשק המים מן השימוש החקלאי במים.
- כל ייקור של תעריף השפד"ן חייב שיבוא בצורה הדרגתית אמתית אשר תאפשר משך התארגנות והיערכות מצד החקלאים – פריסת מדרגות ההתייקרות כך שכל מדרגה לא תעלה על 5% מתעריף השפד"ן הנוכחי.
- מול ההתייקרות יקבע פיצוי ממשלתי דומה לפיצוי שנקבע בהסכם המים משנת 2006.
- ההתייקרות תאפשר השקעות חדשות במפעל השפד"ן על מנת להרחיב את כמויות המים המסופקות בו לטובת הצרכנים הנוכחיים וצרכנים חדשים.

העלאת התעריף תעמיס עלויות משמעותיות על החקלאים אשר עלולה להוביל לתוצאות הבאות:

- א. פגיעה ביכולת התחרותית בייצוא של תוצרת חקלאית ישראלית ומכך הקטנת היקפי הייצוא;
- ב. גלגול העלויות הנוספות על צרכני הקצה המקומיים של התוצרת החקלאית ופועל יוצא של העלאת יוקר המחיה;
- ג. פגיעה כלכלית ישירה בחקלאים שעלולה להוביל לקריסה של משקים חקלאיים באזורי פריפריה וחזית לאומית;

² פרוטוקול מס' 3 משיבת הוועדה המשותפת לוועדת הפנים והגנת הסביבה וועדת הכלכלה לדיון בהצעת חוק המים (תיקון מס' 27), התשע"ו-2016 (מ/1008); יום שני, י"ט בכסלו התשע"ז (19 בדצמבר 2016), שעה 11:00; פרוטוקול מס' 4 משיבת הוועדה המשותפת של ועדת הפנים והגנת הסביבה ושל ועדת הכלכלה לדיון בהצעת חוק המים (תיקון מס' 27), התשע"ו-2016 (מ/1008), יום רביעי, ו' בטבת התשע"ז (04 בינואר 2017), שעה 8:30

אנו קוראים למועצת הרשות הממשלתית למים ולביוב לשוב בה מכוונתה לייקור את תעריפי השפד"ן ולהיכנס לאלתר להידברות בסוגיה עם נציגי מרכז המועצות האזוריות.

נבקש גם להיות מוזמנים לדיון מועצת הרשות בנושא ולהציג את התייחסותנו.

בכבוד רב ;

עמיר ריטוב

יו"ר מרכז המועצות האזוריות

וראש מ.א. לב השרון

העתקים :

ראשי מועצות אזוריות

ישראל נדיבי, מנכ"ל

התאחדות חקלאי ישראל

אוריאל בן חיים, ראש תחום חקלאות וסביבה